

[A. C. Meyer.]

Naar Baggesen fortsætter sin Digtning om de stærke Drikke og kommer ind paa Brændevinen, som dog ikke synes at have haft nogen Digter, siger han, at Fanden vilde kopiere den Vin, som Vorherre havde givet os. Først Holger Drachmann synger en Ode til Ære for Brændevinen, dog maaske mindre, fordi han vil lovprise den, end fordi det passer ind i Skruespillet, hvor en glad Svend synger Brændevinens Pris. Men naar dette er Tilfældet, maa man ikke forbavses over, at det store menige Folk har ment, at de stærke Drikke var noget, der hørte med til sand Selskabelighed, noget, der ikke kunde undværes. Det har i høj Grad inficeret Begreberne.

Man finder ikke ret mange af den Slags Drikkeviser nu. Man finder dem dog f. Eks. hos Akademikerne. Det ses f. Eks. af Regensens Visebog fra 1923, der er gennemset af Regensprovsten og udarbejdet af ham og to Studenter. Der er et Par Vers, der lyder saaledes:

Tidligt op og sent i Seng,
Kommers og Bægres Kredensen,
det er godt for en lille Dreng,
som lige har faaet Regensen.
Lev saa lystigt og drik saa tæt
og tappert som dine Ahner,
saa kan du sige, at du har væ't
en rigtig Regensianer.

Men de Toner er nu sjældnere, selv om de høres hist og her, Drikkevisen har tabt sin Kraft. I Stedet for er man kommet ind paa en ædruelig — kan man gerne sige i Ordets bogstavelige Forstand — Vurdering af de stærke Drikkes Natur og ser ikke længere de Goder ved de stærke Drikke, som man i tidligere Tider tillagde dem.

Naar Videnskaben har paapeget Alkoholens Farer, og Opdragelsen i stedse stigende Grad maa tage Spørgsmaalet op til nærmere Undersøgelse og Vejledning for den kommende Slægt, er det forstaaeligt, at ogsaa et Indlæg fra Lovgivningens Side vil være nødvendigt. Man har jo Lov til at spørge, om da ikke alt, hvad der hidtil er gjort udenfor Lovgivningen, har vist gode Resultater, og Svaret maa blive, at der har været anvendt Midler, som synes at have virket stærkt uden krasse indskrænkende Bestemmelser, som f. Eks. dette Lovforslag er Udtryk for.

Jeg kan saaledes sige, at fra 1906 til 1910 regnede man med, at Forbruget af absolut Alkohol pr. Individ var omkring 7 l, medens det i Aarene fra 1921 til 1925 var sunket til 2,75 l, og Brændevinen, der spillede den alt afgørende Rolle indenfor Konsumet, har takket være den høje Beskatning været meget langt nede, saaledes at man i vore Dage ikke længere regner med Brændevinen som Selskabsdrik og Nødvendighedsdrik. Den høje Skat har saaledes arbejdet i Ædruelighedens Tjeneste, men Skatten har sikkert ogsaa været højere, end de fleste vist nogen Sinde tidligere har tænkt sig Muligheden af. Danmark er i den Retning naaet op i øverste Række, idet Skatten er blevet 26-doblet siden Krigen, og at dette naturligvis har medført, at i alt Fald den mindre bemidlede Del af Befolkningen har ladet Brændevinen staa, er givet. Man kan saaledes sige, at høj Beskatning virker til Ædruelighedens Fremme. Naar man taler om Nedgangen i Spiritus-Konsumet, maa man ganske vist ikke glemme, at Ældrigheden er taget noget til, men man kan dog i det store og hele sige, at hvad der er gennemført ad Lovgivningsvejen, ogsaa ved de videre Bestemmelser i Lovene af 1912 og 1924, i høj Grad har virket til at gøre Danmark ædrueligt. Naar Lovforslaget derfor taler om Ædruelighedens Fremme, fristes man til at spørge, om vi virkelig er saa daarligt kørende, om det virkelig staaar saa slet til her i Landet, og man vil da faa det Svar, at Danmark i Virkeligheden, sammenlignet med andre Lande, ingenlunde kan betragtes som et Land, hvor de stærke Drikke har Magten, og at Danmark er bedre stillet i saa Henseende end andre Lande, hvor strengere Lovbestemmelser er gennemført.

I Loven af 1912, som jeg selv i sin Tid har været med til at arbejde for, var Indskrænkning af Beværtningsstedernes Antal et meget vigtigt Punkt, og det tør jo ikke bestrides, at færre Beværtningssteder, men til Gengæld bedre og lysere Lokaler, med bedre Forhold virker til Ædruelighedens Fremme. Der er intet, der er værre end de saakaldte Snasker, grimme, lyssky Steder, hvor Folk kun sidder for at beruse sig, medens de uvilkaarlig udviser en vis Sømmelighed, et vist Hensyn, naar de kommer ind paa et nobelt og ordentligt Sted. De vil derfor heller ikke der kaste sig ind i Drikke-